

[Holstein.]

Rigsdagen med Tilslutning af Flertallet af Rigsdagens Partier, saa vil jeg dog gerne minde den ærede Ordfører for de Konservativne om, at da det ærede Medlem stod her og forsvarede Kriseforliget, gjorde han det nøjagtigt med denne Motivering. Han henviste til Statsgarantien for Eksportkredit, til Statsgarantien for Landmandsbanken, til den ene og den anden Maade, hvorpaa Staten hidtil havde engageret sig.

Det Kriseforlig blev jo ogsaa til, efter at Guldkrone var ophævet og vi havde faaet Papirkronen, men der var altsaa i Oktober ikke noget i Vejen for at drage den Art Sammenligninger med tidligere Statsengagementer og -garantier til Forsvar for Kriseforliget, hvorved Staten jo ogsaa har engageret sig, engageret sig som Selvskyldnerkautionist og som Laangiver med 30 Mill. Kr. til det nødstedte Landbrug; hvis Gennemsnitsprisen for Smørret i Femaaret 1932—37 bliver godt 2,60 Ø. pr. kg og for Flæsk ca. 1 Kr. pr. kg — nemlig 30 pCt. over Gennemsnitspriserne for Smør og Flæsk i det sidste Halvaar 1930—31 —, saa skal Beløbene betales tilbage, men ellers ikke; i sidste Tilfælde bliver det altsaa et rent Statstilskud, som ydes til de nødstedte Landmænd, subsidiært bliver det et Statslaan, et Laan, ydet med Staten som Selvskyldnerkautionist, et Laan, som man ganske vist har dækket gennem nye Skatter, men det forandrer ikke Karakteren af Statens Engagement gennem denne Krisehjælp.

Og naar det ærede Medlem Hr. Christmas Møller — det vil jeg dog gerne have Lov til ogsaa at bemærke i denne Forbindelse — hævder, at det nu har vist sig, at denne Kriselov, som han udtrykte sig, blev meget værdifuldere, end man regnede med, fordi den kommer til at dreje sig om 50 Mill. Kr. i Stedet for 30 Mill., hvis der skal ydes de 2 pCt., saa vil jeg dog dertil sige, at Loven jo ikke bliver værdifuldere af den Grund, for der bliver ikke Tale om at yde mere end de 2 pCt., der var bestemt i Loven, men det viser sig blot, at den kommer til at gælde en langt større Kreds, fordi Antallet af nødstedte Landmænd er større end antaget.

Hvis altsaa det ærede Medlem mener, at det gør Loven værdifuldere, at Kredsen af nødstedte Landmænd er større, end man havde tænkt sig, ja bevares, saa er det let at tilvejebringe Værdifuldheden i Kriselovgivning. Men Forholdet er jo i Virkeligheden det, at Kriselovene er sprængt baade for Landbrugets og for Arbejdsløshedens Vedkommende, men det kunde med en lille

Smule Anstregelse fra de to Forligshaveres Side være konstateret, inden man gik til Gennemførelsen af disse Love, at saaledes vilde de komme til at virke. Der havde ikke været det mindste til Hinder for, at de Undersøgelser omkring i Sognene, som man anstillede efter Kriseforligets Gennemførelse, var blevet anstillet forinden, saa man havde haft fuldt Overblik over, hvor langt denne Lov vilde række, og det havde i Grunden ikke været urimeligt, om man havde gjort dette.

Straks paa de første Møder, hvor jeg talte om Kriseforliget, var jeg ganske klar over gennem Beregninger, jeg havde anstillet ved privat Medhjælp, at det vilde komme til at dreje sig netop om ca. 50 Mill. Kr.; jeg mente, det vilde blive mellem 50 og 55 Millioner, og nu bliver det maaske nogle Millioner mindre; det havde været let at regne dette ud ved Hjælp af ganske elementære generelle statistiske Data, og, som sagt, en yderligere nøjere Undersøgelse gennem Udsendelse af Skemaer til Sogneraadene kunde udmærket være sket forinden. Men det vilde man ikke; Forslaget skulde jages igennem.

Og hvad angaar den forøgede Arbejdsløshedsunderstøttelse, er man jo blevet advaret tilstrækkeligt af det ærede Medlem Hr. Krag under Forhandlingerne om Kriseforslaget, ved dets første og anden Behandling, og det ærede Medlems Forudsigelse har vist sig at slaa til med matematisk Sikkerhed og Nøjagtighed. Men det vilde man ikke høre Tale om.

Naar man har kunnet gaa saa let-sindigt, som man gjorde, til en saa omfattende Lovgivning, synes det mig fuldstændig berettiget at sige, at det ikke vil stride mod de højtærede Regeringspartiers Traditioner, om de stillede sig imødekommende overfor de Krav, som i denne Sag er fremkommet fra Oppositionen. Det er jo nemlig med Rette paapeget af Venstre, at Pantegælden paa Landbruget er 3½ Milliard Kr. og Statens Skatteprioritet godt 1 Milliard Kr., det vil sige omtrent $\frac{1}{3}$ af Landbrugets samlede Pantegæld, og regnes deraf $\frac{2}{3}$, som det, der er indskudt gennem Forøgelse af Ejendoms-skatteerne i Aarene siden før Krigen, vil det sige, at der er indskudt en Prioritet paa ca. 800 Mill. Kr. Det vil sige, at den Ejendomsskattenedsættelse med $\frac{2}{3}$, som man fra Venstres og Konservatives Side ønsker, vilde i Virkeligheden dække de sekundære Prioriteter, som beløber sig til godt 600 Mill. Kr., og dermed vilde der være ydet et meget væsentligt Bidrag til at løse det store, alvorlige Pantegældskriseproblem for